

ELŐFIZETÉS.

ARADYBAN ES VIDEKEN
Egy évre ... 300 kor.
Fél évre ... 150 kor.
Egy negyed évre 75 kor.
Egy hónap ... 25 kor.

Nyitási költségek
megállapodás szerint.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyetemi
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 202.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Rézvány
Társaság.
Bulevardul Regala Ferdi
nand L. (József főh.) 22.
TELEFON-SZÁM: 211.

Arad, 1920.

Főszerkesztő:
Staubert József.

Szombat, május 1.

Katonai zóna.

A Vittorul jelentő: Moson tábor
nok javaslatot terjesztett a Kom-
mány elé, mely szerint tekintettel
a román-magyar határon előfor-
duló csempészetekre és arra a kö-
rülményre, hogy sok nem kívána-
tos elem jön át a határon, a Cle-
menceau-vonal mentén katonai
adminisztrációs zóna állíttassék
fel. A kormány még nem foglalt
állást e kérdésben, de a Vittorul
nagy értesül, hogy a kormány ma-
záéva teszi az indítványt.

Bevonulás.

A nagyszebeni VII. hadtest pa-
rancsnokságának április 23-án kelt
rendelete értelmében az 1895-ben
született román nemzetiségű had-
kötelesek illetékes hadkiegészítő
parancsnokságuknál fegyveres ka-
tonai szolgálatra tartoznak jelen-
kezni. Az aradi hadkiegészítő pa-
rancsnokságnál jelentkezni tartoz-
nak: az aradvárosiak június 1-én,
az aradi járásból június 2-án, a
világosi járásból 3-án, a pécskai
járásból 4-én, az ujaradi járásból
5-én, a nagylaki járásból 6-án, a
perjámosi járásból 7-én, a terno-
vai járásból 8-án, a máriaradnai
járásból 9-én, a borossebesi járás-
ból 10-én, a halmágyi járásból
11-én, a nagyszentmiklósi járás-
ból 12-én. A bevonulók egy rend-
beli neműt és lábbelit tartoznak
magukkal hozni, mert akiket a fe-
lülvizsgálaton alkalmasnak talál-
nak, az rögtön megkezdik a kato-
nai szolgálatot. A katonai kincs-
tár később meg fogja téríteni a
teherment és lábbeli árát. A ren-
delet szerint azok, akik a behi-
vási parancsnak nem tesznek ele-
get, a földosztásban nem fognak
részesülni.

Goldis felhívása.

Goldis László volt miniszter
nyílt levelet intézett a Romániá-
ban a papokhoz és tanítókhoz, a
melyben felszólítja őket, hogy
májusnak ki továbbra is a nem-
zeti párt mellett és a párt győzel-
mének érdekében kövessenek el
mindent.

Választási körzetek.

BUCURESTI. Az Izbanda írja:
A nemzeti-párt cluji központi vá-
lasztmányja a közelgő választások-
ra való tekintettel egész Erdélyt
több választói körzetre osztotta
fel. A kolozsvári körzetnek az élén
Marian Gyula, az aradi körzetnek
az élén Goldis László működik,
míg a választási harcot Vaida-
Voevod vezeti.

Vissza az árakkal!

BUCURESTI. Az Universal
jelentő, hogy a kormány hétfőn
este Averescu generális miniszter-
elnök elnökelete alatt két órán át
megbeszélést folytatott azon in-
tézkeésekről, amelyeket a köz-
szükségleti cikkek olcsóbbá tétele
szempontjából szükségesnek tart.
A kormány legközelebbi rendeletet
bocsát ki, amelyben a kenyér, cu-
kor, posztó és a hal és egyéb
élelmiszerek további drágulását
akarja megakadályozni. A jövőben
az egész ország területén csak egy

féle kenyert lehet sütni, a posztót
illetőleg pedig eltűnt a gyapju-
nak az országból való kivitelét és
az ország gyapjukészletét szét-
osztják a gyárak között, amelyek
csak egyféle minőségű posztót
gyártanak a jövőben és ezt a mi-
nizsterelnök által meghatározott
áron hozzák forgalomba. A kor-
mány Ukrajnával és Csehszlová-
kiával egyezményt kötött nagy-
mennyiségű cukor behozatalára és
ezáltal a cukorinségem akar eny-
híteni.

Hogy választottak a csehek.

Csehszlovákiában most zajlottak le a képviselőválasztások, ame-
lyeken a szociálista párt 141, a polgári pártok 137 mandátumot nyer-
tek. A „Reichspost” most érdekes adatokat szolgáltat a választási köz-
delemről. Szerinte a 4 főnyi győzelmet a legnagyobb atrocitással érték
el a csehek. Srobar miniszter levitte Bécsből az összes odanemkült
magyar szociálista és osztrák kommunista vezéreket, köztük Gándör
Ferencet és Gellértet, akik pénzzel igazítottak a választási eredmé-
nyeken. Általában az egész felvidéken a legerősebb hivatalos nyomás
alatt mentek végbe a választások, Kassán és máshol pl. a választások
előtt e hó 14-én és 15-én tucatsszámra tartóztatták le a más meggyő-
ződésű politikai személyiségeket. Így sikerült a 4 főnyi többséget meg-
szerezni. A szociálisták csak spanyollal vált a cseh választási vissza-
élések leplezésére.

„Fekete kéz” Aradon.

Arad külvárosi lakói napok
óta egy titokzatos „Fekete-kéz”
rémitgeti. Polgáremlerek egymás
után kapnak ilyen aláírással leve-
let, amelyben azt a figyelmeztetést
olvassák, hogy megnevezett idő-
ben a temető megjelölt sírdomb-
jára ne mulasszanak letenni egy
bizonyos összeget. A titokzatos
levélíró nem nagy igényű, meg-
elégszik személynként négy-öt-
száz koronával, de azt feltétlenül
követeli. Mert, amint a levelek zá-
radéka mondja, aki nem tesz ele-
get a felhívásnak, annak meg kell
hálni. Szerencsére eddig még sen-

ki sem ugrott be a Fekete-kéz fe-
nyegtetésének. A megijedt külvá-
rosi lakosok tegnap és ma töme-
gesen keresték fel a rendőrséget
s bemutatva a kellemetlen tartal-
mu levelet, tanácsot kértek, hogy
mítévők legyenek. Itt megnyugtá-
ták őket, hogy minden további lé-
pés nélkül várják be a fejleménye-
ket s ezzel egyidejűleg a rendőr-
ség büntügyi osztálya széleskörű
nyomozást indított meg a fenye-
gető levelek írójának kézrekeríté-
sére. A nyomozás eddig még nem
járt eredménnyel.

A választók összeírása.

A bucaresti lapok már napok-
kal ezelőtt beszámoltak arról az
értesülésükről, hogy a kormány
rendeleti uton fog intézkedni a vá-
lasztók névjegyzékének kiegészi-
téséről, de hivatalosan máig sem-
miféle rendeletet sem kaptak az
aradi hatóságok. Ma délelőtt az
utolsó pillanatban végre távirati
rendelet érkezett Clujról Arad vá-
rosához, amely a választók név-
jegyzékének kiegészítéséről intéz-
kedik. Az idő rövidségére való te-
kintettel a hatóságnak nem áll
módjában kellő módon publikálni
ezt a rendeletet s ezért a sajtó
utján értesíti a közönséget. A pol-
gármesteri hivatal intézkedése

szerint mindazok, akik még nem
szerepelnek a választók névjegy-
zékében, május 2-ig bezárólag kér-
hetik felvételüket. Az összeírás
ezen a két napon 8-12-ig és dél-
után 2-6-ig történik. A választók
felvétele az egyes szavazóköre-
tekben történik, amelyeket tájé-
koztatás céljából alább közlünk:
I. körzet irodája a Szent Péter-
téri elemi iskola, II. körzet Ka-
zinczy-utcai polgári fiúiskola, III.
Ferenc-téri polgári fiúiskola, IV.
utjalepi elemi iskola, V. Urban
Iván-utcai Casa Nationala, VI. Il-
lés-utcai elemi iskola, VII. a séral
Csorda-utcában levő elemi iskola,
VIII. a gáji Casa Nationala. La-
punk más helyén közöltük Goga

miniszter nyilatkozatát, amelyben
a miniszter azt mondja, hogy a
választásokat egy héttel elhalaszt-
ják. Valószínű tehát, hogy ennek
megfelelően kitolják a választók
névjegyzékének összeállítására ki-
szabott időt is. A rendelet Aradra
ugyanis elkésve érkezett meg és
két nap alatt lehetetlenség ezt a
nagy munkát elvégezni.

A királyné és a fényűzés.

A Renasterea Románia írja:
Trancu Jasi közmunkáügyi minis-
ter a következő eseményt közölte
az újságíróknak, amely a királyi
palotában történt: Egy fővárosi
nagy kereskedőház meghívottja,
egy párisi cég fiókja, a királyné-
nak bemutatott egy egész sereg
toalettnak való szövetet. Az árak
jelzése után a királyné ezt mon-
dotta: Nagyon sajnálom, hármily
szépek is ezek, de egy királyné-
nak is nagyon drágák. Találhat-
nak a városban valakit, aki gaz-
dagabb nálamnál, a ki a háború-
ban meggazdagodott, és a felesé-
gének eme fényűzést megfizetheti.
Ami engem illet, ha másként nem
lehet, ruháimat meg fogom fordít-
tatni. Ezzel a királyné meg a ke-
reskedőnek, mint az elegáns költ-
tezőknek egy jól megérdemelt
leckét adott.

Az eleki urbéresek földje.

Az új határvonal kettészelte
az eleki urbéresek földjét is, amely-
nek tekintélyes része Romániának
jutott. Mivel Elek község már a
határon túl esik és így az urbé-
resek nem vehetik be földjüket, az
arad-reform bizottság azt hálha-
adta gyulavarsándi és gyéll gaz-
dáknak. A gazdák a haszonhért
nem fizetik az eleki urbéreseknek,
hanem deponálni tartoznak egy
bankba és a békekötés végleges
megkötése után az összeget éven-
ként kifizetik a földek tulajdono-
sainak.

A korona bevonása.

BUCURESTI. Az Universal
jelentő, hogy a kényszerkölcsönnel
kapcsolatban megjelent hírekre
vonatkozólag ezidőszent csak
annyi valószínű, hogy a kényszer-
kölcsönre csak május végén fog
sor kerülni. Addig egy bizottság
tanulmányozza azokat a módoza-
tokat, hogy a koronát és a rubelt
miképpen lehetne a forgalomból ki-
vonni. A kormány egyidejűleg új
bankjegyek előállításán dolgozik,
hogy a beváltásoknál a szükséges
pénzmenyviség rendelkezésre áll-
jon. A kényszerkölcsön elkerülhe-
tetlen, mert a belföldi kölcsönre
történt eddigi jegyzések vára-
kozáson alul maradtak. Az eddigi
jegyzés összege egy és fél mil-
liárd.

Budapesti lap: 6 korona

BUDAPEST. A naplapi árak emelkedése miatt, tetemesen felértékelték példányszámuk árát. A lapkiadók e hó 20-án megtartott értekezletükön egyöntetűen elhatározták, hogy a lapokat példányszámukonként május 1-től 6 koronára emelik fel. A kormány hozzájárult a lapkiadók határozatához.

MŰVÉSZET.

Delmár hangversenye.

Dr. Delmár Dezsőben értékes zongoraművészeink egyikét ismertette meg az aradi közönség. Műsorának minden számával mély zenei tehetségéről és készségéről tett tanúságot. Bach kromatikus tisztasága, a témák klasszikus fantáziája az erő jegyében pompázott, fűgájában annak polifonikus tisztasága, a témák klasszikus kidomborítása, az egészen hatalmas architektonikus felépítése teljes mértékben érvényesült. Brahms férfias erejét, fájdalom és bájlatérhelhetően adta vissza. Schopin F-dur nocturnája stíluszerű bensőséges előadásában feledhetetlen nyomokat hagyott hallgatóiban. Két Schopin etudeban balkezének technikáját csillogtatta, Liszt Szent Ferenc legendájának tárgyát a művész grandiózus elképzelése szinte élénk varázsolta. A nagy hatást csak növelte a ráadásul adott Bach Gavotte és Musette és végül a művész néhány értékes finom apró szerzeménye. Takács Mihály ezuttal is sikerrel énekelt Szilágyi tanár diszkrét kísérése mellett. (R. M.)

* A színház heti műsora. Hétfő: Parasztbecsület és Bajazet, C. Kedd: Szerelmű vására, A. Szerda: Szép kovácsné, B. Csütörtök: Szép kovácsné, C. Péntek: Szép kovácsné, A. Szombat d. u.: Tul a Nagykrivánom, este: Szép kovácsné, B. Vasárnap d. u.: Szerelmű vására, este: Szép kovácsné, C. Hétfő: Nagyvilági nő, A.

* Egy este két operát, a Parasztbecsületet és a Bajazet adja elő a társulat opera-együttese.

* A Modern Kabaróban esténként zsebtől nézi végig Harsányi Zsolt pompás egyfelvonásos drámáját. „Ugyanaz a balra” címen az élet drámáiból merített rajzban a hitet felelő és a szerető párváladást vízi színpadra a szerző. Kiváló alakítást produkált a léha pesti asszony szerepében Kaposy Gizel, a kabaré művésznője, aki a budapesti Vigaszínház volt szerződött tagja. Az előadásokat érdekessé teszi Nádaszy Oszkár táncművész vendégfellépése.

* Az aradi Filharmonia Egyesület hangversenyévéadját Mozart Requiemjének előadásával zárja le. Két egymást követő estén, május 11-én és 12-én kerül a hatalmas alkotás Liska Tilda, Fetter Irén, Ocskay Mihály, Reményi Antal sólistákkal és a filharmonikusok teljes zenei és énekkarjának közreműködésével előadásra.

* Műtermékek konzervatórium vasárnapi hangversenye a híres Popper 3 gordonkás Requiemet is előadják.

* Návtesek letelepítések a rendőrség. Vilmoscsanak herendezett koporsó. Helyi szerző rohama. Prima Ion-na inség. Törvényjavaslat a férjkorás ellen. A színház magánélete. Temetésen kértam... Színházok Aradon. O, te szép korzót Színház! Élet Budapesten — a főbb cikkei az Aradi Főlap legújabb számában.

* Két nagy színer az Uránban. Szombaton, május 1-én mutatta be az Urán színház utólagos „Öröngyayak-dícs” című színdarabjának érdekfeszítő bűnügyi drámát. Vasárnap az oklami filmgyártás egyik legszebb remeke, a „Könyvtérző nők” című dráma került be mutatóra az Uránban.

* Óra az Uránban. Apollóban. Kor-bács címen grandiózus drámai filmet mutat be szombaton az Apolló színház. Öröngyű felvételek és megrázó jelenetek emelik ki ezt a pompás filmet az átlagfilmek közül. A szociális szellemű film három napig marad műsoron.

Ujjászervezik a városi hivatalokat.

A város szervezési bizottsága ma délutáni ülésén folytatódott tárgyalta a közigazgatási hivatalok átszervezésére vonatkozó javaslatot, amelyet pártoló előterjesztéssel tesz át a tanácshoz. A javaslat indoklásában fel van tüntetve az 1896. évi ügyforgalom, ezzel szembevetve az 1919. évi ügyforgalom. Míg 1896-ban 417,087 aktát, eddig 1919-ben 30 ezerrel többet dolgoztak fel az összes közigazgatási ügyosztályokban. A javaslat szerint belvárosi és külvárosi előjáróság fog működni egymással szerves kapcsolatban. Szervezni fognak egy fő- és két alpolgármesteri állást. Az egyes ügyosztályok élére vagy az alpolgármesterek, vagy tanácsnokok kerülnek. Összesen öt ügyosztályt létesítenek, és pedig I. jogi és közigazgatási ügyosztályt, amelyben 10-en, II. gazdasági és pénzügyi ügyosztályt, amelyben 36-an, III. népoktatási és köznevelődési osztályt, amelyben 13-an, IV. népjóléti és közegészségi ügyosztályt, amelyben 14-en dolgoznak, V. műszaki ügyosztályt, amely a városi gépüzemeket foglalta magában.

Az Emke elkobzott vagyona.

Az erdélyi magyarság társadalmi egyesülete, élve az alkalmammal, hogy Goga Oktávián miniszter Erdélyben van s felhasználva a hírlapokban és a nagy nyilvánosság előtt tett nyilatkozatait, sürgős megkereséssel fordult hozzá, hogy az Emke elkobzott és elvett intézményeit és alkotásait adják vissza és hagyják, hogy az egyesület akadálytalanul és szabadon működhesse. A megkeresés hivatkozik a kormányzatánálhoz benyújtott óráskra és tiltakozásokra és azoknak a kedvező elintézését kéri. Elmondja a beadvány, hogy az egyesület semmivel sem szolgált rá, hogy róla és megkeresése nélkül különböző címek és ürügyek alatt vagyonelkobzási határozatokat hozzon a felesztelt kormányzatánál. A beadvány különösen kiemeli azt, hogy a miniszter, mint az Astra főtárháza, a két egyesület cserekiadványából és jelentéseiből jól ismeri, illetve ismerheti az Emke humánus és liberális népművelő és népjóléti működését, nincs ok tehát gyűjtött vagyonának az elkobzására, ami megtörtént s amiről a kormányzatánál kijelentette ugyan, hogy tévedésből történt, de a visszaadásról nem intézkedett. Kéri az Emke, hogy figyelembe véve az eddig is benyújtott bizonyítékokat, kapja vissza az iskolaházait és intézeteit s azok közül elsősorban az 1700 holdas és 120 gazdasági épülettel felszerelt több millió koronát érő algyógyi, Kuun Kocsárd nevére elnevezett székely földműves iskolát eredeti rendeltetésének mielőbb adják vissza.

Goga Oktávián a magyarokról.

CLUJ. (Kolosvár.) Egy magyar újságíró beszélgetést folytatott Goga Oktávián miniszterrel a jövő nemzetiségi politikát illetően. A miniszter az újságíró előtt a következő érdekes és nagyfontosságú nyilatkozatot tette:

— Ránk nézve igen fontos a magyar kérdés, amelynek külső-ügyi fontosabb vonatkozása is van. Behatóan foglalkozunk a magyarság kulturális ügyével, főképpen pedig a magyarok lakta vidékek közigazgatásával. Ami a magyar közigazgatást és nevelésügyet illeti, a kormány a magyar nyelvnek a legszeleesebb körben akar érvényesülést engedni. Ezen terv programszerű végrehajtása céljából keresem az alkalmat a magyarokkal való érintkezésre, hogy bizonyítékát adhassam annak, hogy a mai viszonyok között a nemzetiségek közötti gyűlölet csak anakronizmus. Természetes, hogy az én igyekezetem csak akkor lesz eredményes, ha a magyarság részéről is látok közeledési szándékot. Sajnálom, hogy eddig

nem volt alkalmam komolyabb magyar politikusokkal tárgyalni, de erdélyi tartózkodásomat fel fogom használni arra, hogy a helyzetet tisztán lássam és az ügyek menetét a kívánalmaknak megfelelő irányba vezessem. A magyarok lakta vidékeken magyar tisztviselőket fogok alkalmazni, mert nem érdekünk nekünk sem a proletariátus számát növelni és ellenségeket sem látunk szívesen közöttünk. Még ezen a héten a cenzura a katonaság kezéből a prefektusok kezébe megy át és a sajtó teljes szabadságot fog élvezni, csupán az állam rendje és a hadsereg ellen nem lehet izgatni. A kivételes állapot csak formailag van meg, de az is mielőbb megszűnik. A választásokat egy héttel elhalasztjuk, mert az új választókerületeket még nem állapítottuk meg és ebben a tekintetben utasításokat sem adtunk ki, holott ezt a törvényünk értelmében a választások előtt harminc nappal publikálni kell.

A kegyetlen vádbiztos.

A budapesti bírói bíróságnak, mint megírta, a maip tárgyalta Krammer Sándor volt kommunista vádbiztos bírálatát. A tárgyaláson a királyi ügyészség becsatlott egy plakátot, amelyet Krammer Sándor Szekszárdon ragasztott ki s amelynek szövege a következő: Parancs! A szekszárdi börtönben a kivettelt hadsereg befizetését megtagadta és ezért utólagra letartóztatott azokat, akikre hadsereg kivétel volt, hogy holnap délután négy órákor a megyeháza kis tárgyalótermében befizessék, ellenkező esetben a letartóztatottakat szabadon engedjük.

Az egyet vádbiztos, Krammer Sándor a tolmácsokkal ellátott tárgyaláson letartóztatott letartóztatott megírta. A vádbiztos kijelenté, hogy ezt a plakátot s ragasztotta ki és a megye millió koronát hadseregben letartóztatott és fél millió koronát letartóztatott be is hajtott. A becsatlott plakátot ezzel becsatlott, azután a perbevezetést tartották meg. Végül Krammer is letartóztatott és azt hangzott, hogy s letartóztatott a bíróságon fog letartóztatott. A bíróság Krammer letartóztatott letartóztatott.

IOSIF FETTIK kárpitos és díszítő

Bulevardul Regina Maria 20. (Andrássy-tér) Fischek Eliz palota. — Fügöny és Léptetőtér, párnázás. Javítások, átalakítások, jutányos árban. Vidéki megbízást vállal.

FOG MOHR JEANETTA

ARAD, Luther-tér

1. sz. vizeg. logtechnikus

akt 20 éven át a legnagyobb világárookban, mint Newyork, Berlin és Bécsben a fogásat terén a leg jobbat sikerrel működtettem, tiszteltetlek értekezni az a. „örönséget, hogy a mai kor igényeinek megfelelő fogászati műtermet nyitottam, ahol a legjobb berlini és amerikai módszer szerint kezelem betegeskedő foghuzas teljes érzéketlenítéssel (foggyógyászati). Aranyhítek és koronák, mindenféle kau-suk fogászati átalakítás és a nélkül. legkényelmesebb. Arany, ezüst, porcelán és cement tömések, plomák mérsékelt díjazással mellett készítenek. — Rendelő órák d. e. 8-12-ig, d. u. 2-4-ig. Vidéki paciensok 24 órára helyi kiutazásukra.

Értesítés!

Angol és gyapjú szövetek nagymennyiségben érkeztek. Készítünk mérték után férőfőnököket gyapjú szöveteiből 1100 K-tól feljebb. Káron nagy választékban legújabb di. átlamon tavaszi felsőöltök. Nagy választékban tavaszi saját készítményű kész férfi, nő- és gyermekruhák. Kérjük a ruha vásárló közönséget, hogy szűkségüket mielőbb szerezze be, a még a rakár tart. Tisztelettel: 187

Fratii Komlós si Muzsai Strada Metianu (Forray-utca)

Fehér cipőjét

szép, tisztává varázsolhatja ha az elismert legjobb szert a

„Snow-Drop“-ot

(Shoe-Clearer) használja. Egy üveg 8 korona.

Kapható a Kélművésznél: 9740

IRITZ BELA festékkészletében

Lázár Vilmos-utca.

Viszonteladónak árkedvermény.

Ferdinánd Guttmann

újonnán nyitott ruhák- és kézműtáru nagykereskedése (Kosztka-léle helyiségben) a színház hátsó bejáratával szemben) nagyobb mennyiségű textilárú érkezett. 1920

Ugyanott a volt üzletben rendezés eladó.

Rézgálic

Iraddi garantált 96%-os, kapható a

Pankotai Wépbanknál

kg-ként 60 koronáért. 2006

Felemelt áron

vásárlunk vissza mindenféle gyógyszeres, sósor-szemesz brilianteos, bayru-mes, valamint különlegeségi üvegeket, tégelyeket. 1922

Dr. Földes s Hehs Arad Mayer Markovits

Nyerabör, gyapjú, toll és ten-től hulladék nagykereskedők

Régi keménylőgyár Zsidó temetőbe

átdolgozásokat és új-nyírnyból, elvállal. 1000

János József műkertész

Lahner György-utca 8. szám. Kérlek a székely ügyeiket.

Szigoru repatriálás.

A repatriáló hivatalban ma azt az értesítést kaptuk, hogy a Budapestre induló vonat május 15-én megy el Aradról. Eddig ötvenen jelentkeztek. Minthogy a Magyarországra repatriálandók száma kicsiny, valószínű, hogy ez lesz az utolsó Magyarországra induló repatriáló vonat. A hivatalban kijelentették, hogy fiatal nők és diákok nem jelentkezzenek utlevélért, mert nem fognak kapni. A repatriáló hivatal ugyanis rájött arra, hogy ezek azért kérnek utlevelet, hogy valutákat csempészhessenek. A Csehszlovákiába induló repatriáló vonat pontos indulási idejét még nem állapították meg. Eddig mindössze tizenöten jelentkeztek, pedig a repatriáló hivatalban vezetett nyilvántartás szerint igen sokan vannak, akiknek Csehszlovákiába kell távoznuk. Közlötték velünk azt is, hogy a rendőrség a bujkálókat fel fogja kutatni s ezeket azzal bünteték, hogy egyenesen a repatriáló vonatra viszik őket és időt nem engednek arra, hogy ingóságukat összeszedjék és magukkal vigyék.

oooooooooooooooooooo

Eladott ingatlanok.

Tahakovics Emil és neje eladták a Purgiv Lajosné-utca 211, 217, 207 és 209. számú ingatlanait 240.000 koronáért Nicora Mihálynak. — Zimmer Ádámné eladta a Pöltenberg Ernő-utca 15. számú házat 190.000 koronáért Dolin György és nejének. — Nicora Mihályné eladta a Kapu-utca 12/a számú házat 120.000 koronáért Kocsis Gyula és nejének. — Özv. Pollák Adolfné eladta a Vécsey-utca 12. számú házat 260.000 koronáért Haber Sámuelné és özvegy Hermann Bernátnak. — Uray József és neje eladták a Damjanich-utca 1. és Hal-tér 12. számú házat 150.000 koronáért Haber Sámuelnének. — Mován Mihály eladta a Nyolasköz-dűlőben fekvő 1460 négyszögöl szántót 40.000 koronáért Pollák Sándornak. — Kocsis Gyula és neje eladták a Lipót-utca 14. számú házat 250.000 koronáért Frényi Tivadar és nejének. — Gulyás János és neje eladták a Purgiv Lajosné-utca 75. számú házat 80.000 koronáért dr. Graur Viktornek. — Haber Sámuelné eladta a Florián-utca 9. számú házat 190.000 koronáért Szolinger Ilonának. — Angel Miklós és neje eladták a Gáj-külváros Kovács-utca 19. számú házat 40.000 koronáért Kóty Mihálynak. — Dr. Csán Györgyné eladta a György-utca 6. számú házat 20.000 koronáért Kuzman György és nejének. — Uray Józsefné eladta a József köz-ut 18. számú házat 600 ezer koronáért dr. Dénes Jakab és Kohn Henriknek. — Bing Hugó és dr. Eiles Béla eladták a Batthyány-utca 38. számú házat 300 ezer koronáért Kádár Ferencnek. — Özv. Stieger Istvánné eladta a Knezić Károly-utca 11. számú házat 150.000 koronáért Ambrus Péter és nejének. — Tirszin Mia és tulajdonostársai eladták a Szt. János-tér 6. számú házat 34.200 koronáért Szeesánszky Mihály és nejének. — Molnár Miklós és neje eladták a Csaba-utca 10. számú házat 20.000 koronáért Beleváry József és nejének.

HIREK.**Május 1.**

Minthogy Aradon még mindig ostrom-állapot áll fenn, a május elsejére vonatkozó intézkedéseket a katonai helyőrségi parancsnokság határozza meg és pedig a következőképpen: a munkásság felvonulásához külön helyőrségi parancsnoksági engedély szükséges. A városban kívül fekvő helyekre a parancsnoksági engedéllyel is csak 80-100-as csoportokban lehet kimenni. A városban kívül legfeljebb este hat óráig lehet tartózkodni és innen 10-es, 20-as csoportokban szabad visszajönni csak a városba. A helyőrség parancsnoksága szigorúan megtiltja plakátok, zászlók, felvények és feliratok használatát. Este 8 óra után az utcákon mindennemű csoportosulás tilos. Az esti mulatságok megtartásához is helyőrségi parancsnoksági engedély kell.

— **LAPUNK LEGKÖZELEBBI SZÁMA** a május 1-i országos ünnep miatt kedden reggel jelenik meg.

— **Kilépés a nemzeti pártból.** Dr. Cloban Aurél lippai ügyvéd hazatérve a gyulafehérvári nemzetgyűlésről, az ott hallottak következtében levelet intézett Maniu Gyulához, amelyben bejelel a nemzeti pártból való kilépését.

— **A magyar kormány géprendelése.** A magyar kormány a tisztántúli gazdaságok részére 350 millió korona értékű gazdasági gépeket rendelt.

— **Szabadlábba helyezés.** A hadbíró-ság ma szabadlábba helyezte a legutóbbi nagyszabású vasúti olajlopás letartóztatásban levő nyolc vádlottját. A szabadlábba helyezés azzal a feltétellel történt, hogy a vádottaknak naponta kétszer reggel és este jelentkezniük kell a hadbíró-ságnál.

— **Házasság.** Teodosiu Minailovicu közismert aradi kereskedő és Kuballa Mariska vasárnap délután 5 órakor tarták esküvőjüket a helybeli gör. kel. egyház templomában.

— **Bankközyűlés.** Az Aradi Közgazdasági Bank Részvénytársaság f. évi május hó 2-án d. e. 11 órakor tartja salát helyiségi rendes évi közgyűlést, melyre a részvényesek figyelmét ezúton is felhívjuk.

— **Az új husarak.** Az ármegállapító bizottság tegnapi ülésén foglalkozott a husáriállomány és a következő husarak állapította meg: marhahús kilója 34, 36 és 38 korona, borjú és bárányhús kilója 34 és 38 korona.

— **Meghívó.** Az aradi gyári tisztviselők egyesülete (Iktosz) május hó 2-án délelőtt fél 11 órakor a város háza tanácstermében (kisterem) évi közgyűlést tart. Felkérnek az összes tisztviselőket, hogy a gyűlésen pontosan jelenjenek meg. A vezetőség.

— **Bajos allegóriával kezdődik a** Katolikus Tudósító május 1. száma, melyet több érdekes cikke kívüli a Futár szerkesztőjének salát munkatársa ellen írt nyílt levele tesz szenzációssá.

— **Izzó májusi verseket közöl a** Szon Várnai Zsenitől a pompás és érdekes tartalom mellett.

— **Az Aradi Tükör** május elsejét ünneplő száma a szociális szellemű cikkek egész sorát hozza. Politikai és riport-cikkeket is szenzációssá.

— **Dr. Löw Emanuel** szegedi főorostól nyilatkoznak az Aradi Futár legújabb számában dr. Lakatos Ottó, Csécsy Imre és dr. Végvári János.

— **Könyvtárakat, hanglegyeket** magas áron vesz Kerpel.

Fogászati műterem. Dr. RADNAI si FRIEDRICH.

Foghuzás, fogtömés, arany-

koronák, aranyhidak és fogsorok készítése. I. I. Bratnann (Welter-u.) 1.

„Ruban Suisse National” a valódi schweizeri írógép szalag nem piszkít, nem

mázol. Eredeti csomagolásban 60 koronáért kapható

Schmotzer si Szegfü írógépjavítóműhely és kellékraktár, Luther-u. 1.

— **Magyar vasutasok** angol egyenruhában. Budapest. Anglia megvette a déli vasutat. A személyzetet az angolok szintén átvették, angol vasutas egyenruhával látták el őket s fizetésüket is angol fontban adják ki.

— **A volt király jogi képviselője** Budapest. IV. Károly volt király anyagi érdekeit Schager-Eckertsau bécsi ügyvéd képviseli Ausztriában. Ugyanebből a célból Budapestben is gondoskodott jogi képviselőiről s mint most Budapestről jelentik, Nagel Ferenc dr. ügyvédet bízta meg magyarországi bírók és egyéb anyagi ügyeinek vitelével.

— **Erdélybe jön Scotus Viator.** A következő hónap folyamán indul európai körutjára Seton Watson, akit a magyar közönség Scotus Viator néven ismer. Ennek során meglátogatja Romániát, Csehszlovákiát és Jugoszláviát is. Körutján Brantiste Valer volt közoktatásügyi rezsorrtónök fogja elkísérni, aki régebben is informálta az erdélyi viszonyokról.

— **Utca-név változtatás.** A városi prefektúra tévedése folytán azt írtuk, hogy a prefektus a Kálvin János-utcat Strada Nicu Filipescunak nevezte el. Ma illetékes helyen kijelentették előttünk, hogy a prefektus rendelete szerint a Kálvin János-utca neve ezentúl Strada Joan Kálvin lesz, a Flórián-utca neve pedig Str. Nicu Filipescu.

— **Lopás.** Filimon János simándi lakos zsebéből ma délelőtt a vásáron kilopták pénztárcáját. A megkárosított megtette a feljelentést a rendőrségen.

— **Gyújtogató kisasut.** Az éjjeli az óvár-téri fatelepén kigyulladt egy vaggon fa. A helyszínre kivonult tűzoltóság hamarosan eloltotta a tüzet. A rendőri vizsgálat megállapította, hogy a tüzet a kisasut mozdonya idézte elő.

— **Uj vívó tantolyam.** Pellegrini Virgil okleveles kard és vitör tanár május 1-én Aradon fog letelepedni. Az anyanyelvén kívül franciául és magyarul is beszélő olasz vívómester a sportszerű vívást a legmagasabb tökélyig fogja tanítani úgy kezdők, mint haladók részére. A vívógyakorlatok a Lyceum tornacsarnokában lesznek. A tantolyamra jelentkezni lehet Bauer Gyula, Bodnár József és Pichler Sándor üzletében elhelyezett ivenek.

— **Salon Artistique** Bulev. Regina Mária (Andrássy-tér) 21. l. em. Antik butorok, porcellánok, órák, vitrinek, festmények és szőnyegek eladása.

— **Rigósfürdő.** Rigósfürdő hét kilométernyire fekszik Saroltavár vasúti állomásától a Temesvár—márladnai vonalon, gyönyörű, csöndes, pormentes völgyben, nagy erdőszéggel összefüggően. Vas és jód tartalmu vize különösen sápkór, vérszegénység, idegbetegség, tolválhá csúsz, közhvény, bénaság, stb. ellen van javasolva. Fekvésénél és éghajlatánál fogva kitűnő klimatikus helynek is tekinthető. Kötűnő ellátás, figyelmes kiszolgálás, mérsékelt árak. Megnyitása május 10-én. Vonat indul hetenként kétszer Márladnáról, kedd és péntek hajnali 4 órakor. Saroltavár állomáson a fürdőköcsi vár. Tulajdonosok; özvegy Kindl Pálné és fia.

Aradi Városi Színház.

Ma. 1-én:

Délután: Osárfás királyné.

Este: Tal a Nagykrivánon.

Károlyi Mihály Párisban.

PRAGA. Károlyi Mihály, aki az utóbbi napokig Prágában tartózkodott, egy csehszlovák kormány által kiállított levéllel Párisba utazott.

A tudomány mártírja.

PÁRIS. Vaillant dr., a Laribolsiere-kórház Röntgen-osztályának főnöke tudományos munkálkodása közben szerencsétlenül járt: bal karját amputálni kellett. Vaillantnak nem első balesete ez. Több-ször kellett egy-egy ujját amputálni s tizenöt éves kórházi működése alatt sorra lemeteszték bal keze valamennyi ujját, jobbkézén pedig mindössze két ujj maradt meg. Betetözte azután Vaillant kálváriáját egész szervezetének összeomlása; hosszabb idő óta nincs étvágya és álom nem jön soha szemére. Három évvel ezelőtt Poincaré elnök azzal tisztelte meg, hogy fölkereste a kórházban és ott tizta mellére a becsületrend keresztjét.

oooooooooooooooooooo

A mai valuta-piac.

Aranyfolyamok Aradon: kis lei 270, nagy lei 290, kis dollár 162—163, nagy dollár 170—171, márká 353, arany 690, ezüst 14. Temesvár: kis lei 295, nagy lei 300, kis dollár 164—165, nagy dollár 172—173, márká 350.

NYILTER.

Az ezen rovat alatt közöltékert nem vállalunk felelősséget

Értesítés!

Van szerencsém értesíteni a n. 6. község, hogy a Pista Avram Iancu (Szabadság-tér) 1. szám alatt levő papír kereskedésem és ruggyanta belyegző intézetemet könyvnyomdával bővítettem ki.

Elvállalok minden e szakmába vágó munkát, a legutányosabb árban és a legpontosabb kivitelben.

A n. 6. község salvas pártfogását kéri

A. Földes.

HIRDETMÉNY.

Közírré tétetik, hogy a 4. Rosiori „Regina Maria” ezrednél (14. Calaras laktanyában) van egy Sodoch nevű tolvér mén, mely ledetetésre alkalmas.

Azon kancatulajdonosok, kik fedeztetni óhajtanak, érdeklődjének fent említett ezred irodájában. Ezredparancsnokság.

HIRDETMÉNY.

Közírré tétetik, hogy a 4. Rosiori ezrednél „Regina Maria” (14. Calaras laktanyában) folyó hó 3-án délelőtt 9 órakor egy teljesen jókarban levő magánlovat nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek eladatul fog. Ezredparancsnokság.

A legújabb divathatások szerint készítenek

elegáns női toilletek, gyermek és leányka ruhák és kostümök

Maison Margot

divatsalonjában,

Str. Popa George Ferdinand-u. 4. l. e. Ügyes tanácsnyok felvétetnek

Apró hirdetések

Alkalmazás.

TISZTESSÉGES dolgos mindenek vagy bejárás jó fizetéssel azonnal felvétetik. Str. Consistorului (Bathány-utca) 28. I. em. 50

FOGORVOSHOZ AJANLKOZIK fiatal leány 11 hónapos technikai gyakorlatot vidékre is. Ajánlatokat „Technikum” című újságra Mandl papírújság, Bulv. 1. em. Ferd. 15. kerek. 2062

CSELED jó fizetéssel felvétetik. Ardelean, Strada Consistorului (Bathány-u.) 2. sz. 2030

DEUTSCHES FRAULEIN wird zu 3 grösseren Kindern gesucht; häusliche Mithilfe erwünscht. Näheres in der Wallinger'schen Annoucen Expedition Lásár Vilmos-gasse. 9831

JOL FOZÓ szakácsnő felvétetik a Millennium Étterem részére. 9831

ERMESZ bádógos Str. Marasesti (Kossuth-utca) 63. Épületek javítását szolid áron vállalja. 1890

MEGRIZHATO ügyes asztalos, jó fizetéssel felvétetik. Dr. Földes Béla, Str. Eminescu (Deák F.-u.) 11-12. II. emelet. 9828

MÜSZERÉSZ tanulókat keresek. Gáspár műszerész, Strada Maria (Szőchenyi-u.) 1. szám. 2022

GEPIRÓ irodai kisasszony kerestetik azonnali belépésre; ajánlatok „Állandó alkalmazás” jellegűre a lap kiadóhivatalába intézendők. 2024

Vétel és eladás.

TÜSRESSODRÓNY és vékonyabb vasdrót eladó. Str. Eminescu (Deák F.-u.) 29. házfelügyelőnél. Ugyanott egy 7 lóerős nyersalajmotor kapható. 2033

SZEPLŐ ELLEN mindenki házilag készíthet. Kétféle hatású kenőcsöt értékesít és kenőrből. Kapható kizárólag Smendy gyógyszerárban. 2027

GÉPOLAJ, gépkendők készleten. Kovács Soma Térés Arad. 2031

VALONATUJ két selyemruha gyás miatt eladó. Heim Domokos-u. 2. 9831

ROVID keresztbúros zongora elsőrangú, szorított és kézimunka ágytakaró eladó. Török L.-u. 1c. 9831

VÖRÖSRÉZ aszfaltervezők kaphatók L. Négynél, Hunyadi-utca. 9831

ANTIÉ porcellán, butor, magas Aron veas Salon Artistique Boulevard Regina Maria (Andrássy-tér) 21. L. balra. 597

KÖNYVEKET és könyvtárakat: vásárol Először könyvkereskedése Dobó-u. 10231

VASAPLUNK mindenféle csiszolt és sima állású szerszámot Dr. Földes Béla. 1194

NYERS BORKÖVET vesz Irom Arnold. Barcsanyi Miklós-utca 30. 1438

ANTIÉ BUTOROK ELADOK. Cím a kiadóban 1938

ELADÓ egy 8 Hp. cséplőgép Clayton és Schultewarth gyártmányú Ujarad, Főut. 14. 9829

10 DARAB 8 hetes malac eladó. Béga, Szűcs-utca 2. 2016

EGY KERESZTHURÓS Pruck-féle zongora haláleset miatt sűrűn eladó. Róbert Schiebel Gusztáv főördősnél, Béga, Aradmegye. 2020

KERESK megvételre fegyvereket orshaj, tábori tüzhely, villanymotort, 1-2-3 lóerős, dinamót, 15 volt, 10 amper, 1 volt motort 150 wattig, 1 amper motort 50 amperig, továbbá különféle műszerész szerszámokat. Gáspár, Strada Maria (Szőchenyi-u.) 1. 2021

Segélykiáltás Szibériából.

Kérdő utakon érkezik hozzánk Szibériában énylő hadifoglyaink segítség kiáltása a svájci nékhöz.

— Mi, szibériai hadifoglyok, írjuk, gyámoltalanágunkban és tehetetlenségünkben a szabadság-szerető svájci néphez fordulunk, siessen segítségünkre. Számosan közülünk, kik mint fiatal, életerős ifjak kerültek fogságba, ma már megtört aggyastyanok. Tudomására hozzuk a civilizált világnak, hogy a hadifoglyok érdekében megvalósított könnyítések ránk egyáltalán nem, vagy csak ritkán nyertek alkalmazást. A tomboló polgárháború közepette győzők és legyőzöttek egyaránt a hadifoglyokon töltötték ki harci kövüket és bosszújukat. Tudjuk, hogy haza-

szállításunk nagy nehézségekbe ütközik, sok időt, pénzt és munkát vessz igénybe, ezért tehát hozzáték fordulunk svájci asszonyok: segítsetek rajtunk! Szabadítsatok meg bennünket! Mentsetek meg a kegyetlen fogságból!

APOLLO URANIA.

Ma, 1-én:

Korbács Gyöngyvágyó hölgy. Dráma 4 felv.

A munkatársait felélt

STAUBER JÓZSEF.

Különféle.

KERESEK a vasut Álemás vagy a kisvasut vágányai közvetlen közelében 8-10 vagon befogadás képességű raktárhelyiséget. Ajánlatokat kérem a lap kiadóba „Haugya” jelleg alatt. 1859

I. RISZTIN

visg. közművesmester, rokkaat katona Arad, Trembita-utca 37. sz. 2030

Vállalja minden a szakba vágó munkát, de különösen tartászások és átalakítások végzését pontos kivitelben jutányos árt.

Activa — Vagyon. Bilant la 31. decembrie 1919. — Mérlegszámla 1919. december 31-én. Passiva — Teher.

Casa în numărul — Középőzben	833421.64	Capital societate — Társasági tőke	2000000
Cambii cu acoperire hipotecară — Váltókban jelzálogilag biztosított	4157138	*Fond de rezervă — Tartalék	88882.05
Cambii cu garanție și cu altă acoperire — Váltókban kezelt és egyéb biztosított	3587673	*Fond special de rezervă — Külön tartalék	182000
Impremut pe obligație — Kötelezvény kölcsönökben	43898	Depuneri — Betétek	515835.05
Impremut-hipotecar — Jelzálog kölcsönökben	51233	Depozite — Letételek	4880100.70
Impremutari de avans — Előleg kölcsönökben	1402	Depozite — Letételek	3000
*Efecte proprii — Értékpapírokban	379100	Cauzia funcționarilor — Tiszti biztosíték	11800
Debitori în contul Impremut de răboi — Adósság hadikölcsön számlán	61396.51	Dividendă neridicată — Fel nem vett osztalék	1735
Casa institutului — Intézet háza	30000	Contribuție după interes de depuneri — Betétkamatadó	15804.35
Depozite — Letételek	14800	Impremut la cont curent — Folyószámlai tartozások	88017.25
Inventarul deoris — Letár leírva	—	Interese transitoare — Átmeneti kamatok	88935
Prezențial în cont-curent — Folyószámlai követelések	355188.40	Creditori pe contul Impremut de răboi — Hitelezők hadikölcsön lomb. számlán	41058
Interese de recont plătit anticipativ — Előre fizetett visszaszámlázási kamatok	4547.63	Cambii reconștate — Visszaszámlázott váltók	1325800
	9389607.18	Profit transpus din anul 1918 — Nyereség áthozat 1918 évről	8598.20
		Profit net pe anul 1919. évi tiszta nyereség	352201.59
			352201.59

Fondul pentru scderea curentului afectat de urcă cu dotațiunea din anul acesta la K. 220000
Ertékpapír ártólyam csökkentési alap az idei dotációval K. 220000 emelkedik.

Pancota la 31. decembrie 1919

Vérő István m. p.

director executiv — ügy. igazgató

L-am examinat și l-am aflat în ordine — Megvizsgáltuk és rendben találtuk: 1920

Directiunea — Az igazgatóság:

Bakula Károly m. p. Görtlik Agoston m. p.
Pavlovits Constantin m. p. Schmidt Ferenc m. p.
Páló László m. p. Grunás Ernő m. p.

Comitetul de supraveghere — A felügyelő-bizottság:

Sowitzer Zsigmond m. p. Messner Armin m. p.
Dimitrescu Aurel m. p. Klein János m. p.

Raportul Comitetului de supraveghere.

Operațiune Generală

Conform obligamentelor noastre din § 195 a legii comerțiale, precum și a celor impuse prin statutul institutului, avem onoare a Vă prezenta dupăcum urmează raportul nostru de pe anul expirat 1919.

În decursul anului 1919, am controlat sistematic mersul afacerilor institutului nostru, am examinat minuțios contabilitatea toate computurile și încheierile lunare, aflând în toate ordine exemplare.

Bilantul de încheiere din 31 decembrie 1919 al institutului nostru l-am examinat din poziție în poziție, cu care ocaziune ne-am convins, că toate pozițiile surprinse în acest bilanț corespund pe deplin adevărului, și că profitul net din contul „profit și pierdere” corespunde profitului de fapt realizat.

Prin urmare recomandăm și din partea noastră spre primire propunerea direcțiunei asupra distribuției profitului de pe anul 1919 de K. 856.094,72, și Vă rugăm a da stat direcțiunei, cât și nouă absolutul.

Pancota, la 26 aprilie 1920.

Cu stimă:

Comitetul de supraveghere a Banului Poporale din Pancota.
Dimitrescu Aurel m. p. Messner Armin m. p.
Schweitzer Zsigmond m. p. Klein János m. p.

Felügyelőbizottsági jelentés.

Tisztelt Részvényesek!

A kereskedelmi törvény. 196 §-ában és az intézeti alapokmányokban megállapított kötelességünknek megfelelőleg van szerencsénk a lefolyt 1919. évről vonatkozó jelentésünket a következőkben előterjesztani:

As 1919. év folyamán társulatunk ügykezelését rendszeresen ellenőriztük, a kezelést feltüntetett könyveket és számadásokat, valamint a havi zárlatoknál részletes vizsgálat alá vettük és azokat mindenben helyesen vezetve találtuk.

Intézetünk 1919. évi december hó 31-én felállított „Tármérleg”-ét pedig tételtől-tételt vizsgálva azt, mely alkalmakkal arról győződünk meg, hogy az abban felsorolt tételek a valóságnak mindenben megfelelnek, valamint hogy a „Vezetésség” száma szerint kimutatott tiszta nyereség és költség eléri eredményt képez.

Kérek után a magunk részéről is elfogadásra ajánljuk az igazgatóság 1919. évi K. 356094-72 nyereség felosztását és havi fordításra iránti javaslatát a kérésük úgy az igazgatóságnak, valamint a magunk részéről is a felmentvény megadását.

Pancota, 1920. április hó 26-án.

Tisztelettel:

A Pancota Népbank Részvény-Társulat Felügyelő-Bizottsága.
Dimitrescu Aurel m. p. Messner Armin m. p.
Schweitzer Zsigmond m. p. Klein János m. p.

Arat és butorszállítást úgy helyben mint vidékre felelősség mellett vállal **LEOPOLD ELIAS** si **FIUL** szállító, Strada Eminescu (Deák Ferencz-u.) 36.

Nyomatott az Aradi Nyomda R.-T. rotációs gépen. Kiadótulajdonos Aradi Nyomda R.-T.